

Jens ulv.

Tett ved kirken lå klokkegården. Morkne, solbrune hus med hvitmalte vinduer på den siden som vendte mot kongeveien, med eldgamle vindskjeve blyvinduer inn mot gårdsplassen. Bakom stod stabburet. Den gamle værthane på klokketårnet bar sig og jamret, efter hvert som den vendte sig mot været; brønnen med sitt solblekte, skjeve lokk svartnet tett der ved; den gamle slitte, jernbeslagne bømme svang tung av fuktighet hit og dit på den gnigsende brønnstang, hvis ensformige lyd skar og skrek i stillheten. For stille var det støtt på klokkegården; kirken lå nær der ved, og kirkegården med de forfalne trekors og det stive gress på gravene lå like inn på husene, bare med det svarte plankegjerdet imellem.

Derfor hørtes også all lyd sterkere her på klokkegården enn annensteds. Skvatret en skjære på taket, så skar det som redsel gjennom stillheten; kven grisen som stod innestengt mellom uthusene, kunde en tro der blev begått mord. Og saa stille var det, især i kviltiden, at gikk den svart- og hvitbotete katt over gården, trodde man å høre dens skritt.

*

Han som nu var klokke, hette Jens. Han var svart av hamlet og mager av kropp, hadde en bred, stor munn med sterke, gule tenner og vassblå, slukte øine under mørke, sammenløpende øienbryn. Han gikk lutt og snikende, men svært

fort og hadde det ved sig, at han likesom alltid kom uforvarende over folk. Når han satt mellem mange mennesker, var hans blikk urolig og flakkende, og han talte meget og forstandig om alle de ting som for hånden var; men blev han sittende alene, kom der over hans ansikt en stor sorg, og folk som hadde truffet til å se ham når han vandret for sig selv, fortalte at aldri hadde de sett tungsindigere mann.

Denne Jens klokker var av en ætt, som nylig var vandret inn i bygden. Ingen visste noget videre om ham, og ingen hadde videre lyst til å spørre heller; ti der kunde av og til komme op et uttrykk i hans ansikt, som vilde han ete folk levende op, og da fikk de vassblå øine mest som en rødlig, farlig glans og stod rett på folk lenge.

Jens klokker var ikke gift; han hadde en søster til å stelle for sig og en tjenestgutt til å drive gårdens bruk. Mange hadde tjent hos klokkeren; men de stanset ikke lenge, for arbeidet var hårdt, og det var en forunderlig gru over gården, så de kjente ille ved.

Så var det en gang at klokkeren nettop hadde byttet tjenestgutt. Den han nu fikk, hette Ola og var fra øvre bygden.

De drev meget sammen Jens klokker og denne Ola, mest med akerbrytning og grøftarbeide, og drengen la da merke til at når husbonden drev med grøftegravingen, kunde han av og til ligge slik i og ta slike tak, at han rent var vill. Og når han så av og til pustet på, eller reiste sig op og så sig omkring, fikk drengen en kjensel, mest som om det var et riven-des dyr som drev på.

Gutten sa ikke noget til nogen; men han gav fra den stund nøie akt på husbond, for han syntes dette var underlig.

*

Under klokkegården lå der en seter langt inne på de øde fjell. Til seteren støtte en skogteig, gammel, gresen skog med

gråhvite tørrfuruer øverst i fjellbåndet og vantreven ungsog lengere nede. Her brukte klokkerdrengen å ta tørrved for vinteren. Hugg den om høsten før første snefall og kjørte den hjem på vinterføret. Her holdt elgen til på ferd over fra vestre til østre li; her spillet tiuren solspillet på topp i en eller annen av de mektige tørrfuruer deroppe i fjellstillheten.

En høstdag som klokkerdrengen kom hjem fra seteren og drog benveien over disse øde moer for å sette ut nogen storfuglsnarer, traff det sig slik at han blev heftendes med disse snarene til langt på kveld.

Da han endelig var ferdig, stod månen høit på himmelen. Det var klarvær med frost i vente. Måneskinnet lå som en jevn, eventyrlig tone over fjellet; det hvitnet på de mektige tørrfuruer, gråhvitt og fælent som på de dødes ben; de måså-grå hauger bortover lå som graver på en stor kirkegård.

Klokkerdrengen slo et slag nordover for å finne en hjemsti som han visste lå fremme der ved en liten myr. Men rett som han arbeidet sig frem ved denne vesle myren, fikk han fra haugene ovenom høre likesom et underlig ul. Han tverrstanset og tok efter øksen som han bar i bakmesen. Skulde her være ulv monstro? Rett som han stod, fikk han se noget røre sig og komme fort frem over haugene. Det stanset og ulte — og så drog det på igjen. Det gikk i kors og i krok som fulgte det spor; men dyr var det nå ikke likevel, for det gikk høit opreist gjennom lendet.

Klokkerdrengen blev kald der han stod, men kom sig allikevel bakom en unggran, som vokste like ved hjemstien.

Den som ulte, kom fort dragende, og i måneskinnet så han det var en krugget mann med stav i hånd. Kommet frem til myren rettet han sig, mannen, drog vær mest som en hund og ulte. Gikk så fort i vei, like forbi busken der klokker-gutten stod. Men denne blev stående som fjetret; for da han
bakmes: en slags skrepp.

fikk se ham i ansiktet, der han drog forbi, så han at det var Jens klokker, husbonden hans.

Lenge blev han stående, for han torde ikke gå; men til slutt tok han kuten skogleies, benveis, det forteste han orket.

Da han kom hjem om kvelden, var alt stilt.

„Du kjem att sent,“ sa klokkeren; han lå i sengen og våknet, da gutten gikk igjennem stuen.

„Ja, je vart heftendes,“ svarte gutten, han torde ikke se bort på klokkeren, men gikk bare ende op på ramnen og la sig.

Dagen efter da klokkerdrengen og Jens klokker bar op lo på låven og drengen gikk sist, fikk han se at der satt tørr rensdyrmåså i husuene på klokkeren. Da skjønte han alt. Og fjorten dager efter flyttet han.

Men fra den dag begynte de i bygden å tale om klokkeren sin, og før året var gått hadde han likesom av sig selv fått opnavnet Jens ulv.

Ryktet om at klokkeren var varulv, kom snart presten for øre, men han trodde ikke stort på det. For ved all sin gjerning i Guds hellige hus var Jens klokker så andaktsfull, og ramnen: loftet.

når han leste kirkebønnen fra kordøren, var det slik hengivelse i stemmen, som om han tagg og bad for sig selv alene.

Men så var det en kveld presten skulde op til kirken for å hente Guds ords bok som han hadde glemt etter sig sist han prekte.

Kommet op til klokkergården stakk han innom der for å få kirkenøkene.

Klokkeren var ikke hjemme, men han traff søsteren.

Hun visste intet om kirkenøkene, for de var ikke å finne der de brukte å henge.

Ja, presten tenkte at kanskje klokkeren var i kirken, og drog i vei uten nøklene.

Da han kom frem til kirkeporten, stod den på gløtt med nøklene i. Han gikk inn, men fant ikke folk, gikk ut igjen for å se om klokkeren kanskje var på kirkegården.

Å jo! Som han kom frem til der graven til gamle presten Mandal var, fikk han høre noen som grov og grov. Og attåt en underlig ynkelig lyd, halvt som ul og halvt som gråt. Presten gikk så nær at han fikk spruten av gravjorden rett som det var i ansiktet. Men det som grov hverken hørte eller så.

Da skjønnte presten at det var Jens klokke, som var på nattferd. Så satte han sig stille hen i kirkegårdssvalen og ventet.

Om en rid blev det stilt derute, og han hørte noen komme. Og inn gjennom kirkeporten smøg et underlig dyr, halvt ulv, halvt katt. Da smelte presten kirkeporten igjen, låste og tok nøklene ut. Gikk så sydover til klokkergården og leste hele tiden Fadervår gang på gang. Men da han skulde inn av porten ved klokkergården, snudde han sig og så sig attende mot kirken. Og der så han klokkeren sitte som varulv i kirketårnsluken og mjaue og bære sig som en katt.

Presten gikk like inn til søsteren.

„Hvor er bror din?“ spurte han.

„Her er jeg,“ sa klokkeren, han satt ved bordet og åt kveldsmat og stirret på presten.

Presten blev blek.

„Det var bare kirkenøkene jeg vilde levere,“ sa han og rakte dem frem.

„Takk,“ sa klokkeren og rakte hånden ut. Men hånden var grå av gravmuld.

„Det er godt jeg vet de er i gode hender,“ sier presten, han ser skarpt på klokkeren.

„Å, hendene er nå som Gud har skapt dem,“ svarer klokkeren, og det lyser rødt av de vassblå øine.

Nogen tid efter blev Jens klokker syk, og da måneden vel var gått, skjønte alle at rett nå var det slutt.

Så var det siste dagen. Presten var kommet og satt ved

sengen; Jens ulv lå blek og still. Rett som han lå, skalv han, og øinene stod store på presten.

„Fryser du?“ spurte presten — han drog felden opover bringen. Da gav Jens ulv et ul så uhyggelig stygt og stirret og stirret mot sengefoten.

Og da presten så efter, lå foten bar med klør som av ulv på tærne.

Da slo presten hendene i hop.

„Gud forbarme sig for føtter du har!“ sa han.

„Ja, han må da vel det!“ sa Jens ulv — han stirret rødøgd på presten.

Samme natten døde han; men siden var det fritt for varulv i dalen.